

[Alfred Jensen.]

antikapitalistiske foranstaltninger mod de store monopoler. Det er som bekendt ikke tilfældet nu. Statens overtagelse af nationalbanken og ansvaret for dens virksomhed vil alligevel være fordelagtig for folket. Man må nemlig regne med, at den modstand over for nationalbankens foranstaltninger mod aktiviteten, som kommer til udtryk inden for socialdemokratiet og fagbevægelsen, ved statsovertagelse vil medføre mere tilbageholdenhed med slige foranstaltninger. Og såfremt regeringen ikke vil bøje sig for pengemagtens pres, vil den have større muligheder for at mobilisere folket herimod end under den nugældende ordning.

Det arbejdende folks interesser taler for, at staten nu overtager nationalbanken og bruger den til at føre en anden og mere beskæftigelsesfremmende politik.

Jeg skal derfor anbefale, at tinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag herom.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Ninn-Hansen, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et i går anmeldt forslag til folketingsbeslutning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ninn-Hansen): For partierne venstre og det konservative folkeparti tillader jeg mig at fremsætte *forlag til folketingsbeslutning om rigsretstiltale mod fhv. minister Johs. Kjærboel.*

Forslaget indeholder dels en redegørelse for tiltalens omfang, dels forslag til valg af anklager og opfylder dermed grundlovens og rigsretslovens bestemmelser om indbringelse af en sag for rigsretten.

Forslaget bygger på det materiale, der er fremskaffet gennem den undersøgelsesvirksomhed, som et af regeringen nedsat særligt undersøgelsesudvalg, bestående af 3 dommere, har foretaget. Dette udvalgs beretning blev offentliggjort i begyndelsen af august måned.

Som det er det høje ting bekendt, besvarede den daværende minister for Grønland den 13. marts 1957 et af nu afdøde folketingsmand A. Lynge stillet spørgsmål om forvarligheden af vintersejlad med passagerer. Til støtte for sit synspunkt, at vintersejlad måtte betragtes som nødvendig og

forsvarlig, påberåbte den daværende minister sig en erklæring af 11. marts 1957 afgivet af den kgl. grønlandske handels skibsførere. Ministeren fremhævede meget stærkt denne erklærings indhold. Folketinget fik derimod ikke oplysning om, at de samme skibsførere i en erklæring af 8. marts 1957 havde advaret imod vintersejladis især med passagerer.

Undersøgelsesudvalget har imidlertid ikke kunnet placere skylden for, at folkettinget blev unddraget oplysningerne om denne første erklærings tilstedeværelse. Det er også efter tilendebringelsen af undersøgelsesudvalgets virksomhed uklart, om direktøren for den kgl. grønlandske handel, Hans C. Christiansen, har givet ministeren meddelelse om den første erklærings indhold.

Efter at resultatet af undersøgelsesudvalgets arbejde forelå, måtte det være klart for alle, at folkettinget var blevet vildledt gennem den daværende Grønlandsministers besvarelse af det i folkettinget stillede spørgsmål. Derimod var det ikke klarlagt, om ministeren bevidst havde givet folkettinget en urigtig orientering. På forslagsstillerens foranledning er der gennem forhandlinger i folkettingets Grønlandsudvalg søgt tilvejebragt mulighed for at få fjernet denne uklarhed.

En anmodning til regeringen om at foranstalte videregående undersøgelser blev imidlertid afvist. Det er endvidere under disse forhandlinger blevet oplyst, at regeringen ikke agter gennem tiltalerejsning mod nogen af de i sagen implicerede parter at foretage videre til klarlæggelse af sagen og fastlæggelse af ansvaret. For venstre og det konservative folkeparti var der herefter kun én vej at gå, såfremt man ikke ville nøjes med at tage dommerudvalgets beretning til efterretning: at fremsætte forslag i folkettinget om rigsretstiltale mod den ansvarlige minister. Det tilkommer ikke folkettinget at dømme, slet ikke i et tilfælde som dette, hvor en undersøgelse har efterladt tvivl om skyldspørgsmålet.

Ved fremsættelsen af dette forslag har de to partier ikke dømt nogen på forhånd, men vi har følt det som en pligt at bidrage til tilvejebringelse af en afgørelse og en afslutning på en trist sag. Den opgave, de to partier hermed har stillet sig selv, er ingen partissag. Den vedrører alle partier, der øn-